

24 באפריל 2017

התפטרות ד"ר סהיל אלהנדי, יו"ר התאחדות עובדי אונר"א ברצועה, בעקבות חשיפת בחירתו לחבר הלשכה המדינית החדשה של חמאס ברצועה

Area Staff Union, Gaza Field Office
اتحاد الموظفين المحليين - مكتب غزة الإقليمي

23.4.2017

بيان العهد والوفاء

الدكتور سهيل الهندي ،،،،،
27 عاماً من العطاء
وبقيت المبادئ...

الزملاء... الزميلات...

السلام عليكم ورحمة الله وبركاته

وتمضي سنة الكون وإرادات القدر التي فرضها الله عز وجل في الابتلاءات والمحن، لتمييز معادن البشر وتقيس
همم الرجال الذين وقفوا عند ثوابتهم ومبادئهم مثل الجبال الراسيات لا تتأطى رأساً ولا تحني هامةً وتتفح الثمن
غالباً من صحتها ووظائفها وقوت أبنائها ليبقي هذا الوطن عزيزاً كريماً، ويبقى للاجئين الفلسطينيين ثابتين على
حقوقهم وتطلعاتهم نحو تحرير أرضهم وعودتهم إلى بلادهم.

הפתיח של הודעת התאחדות עובדי אונר"א על סיום עבודתו של ד"ר סהיל אלהנדי. בהודעה נאמר כי אלהנדי " העדיף לעבור למקום אחר כדי לשרת את בני עמו..." (דף הפייסבוק של התאחדות עובדי אונר"א ברצועה, 23 באפריל 2017).

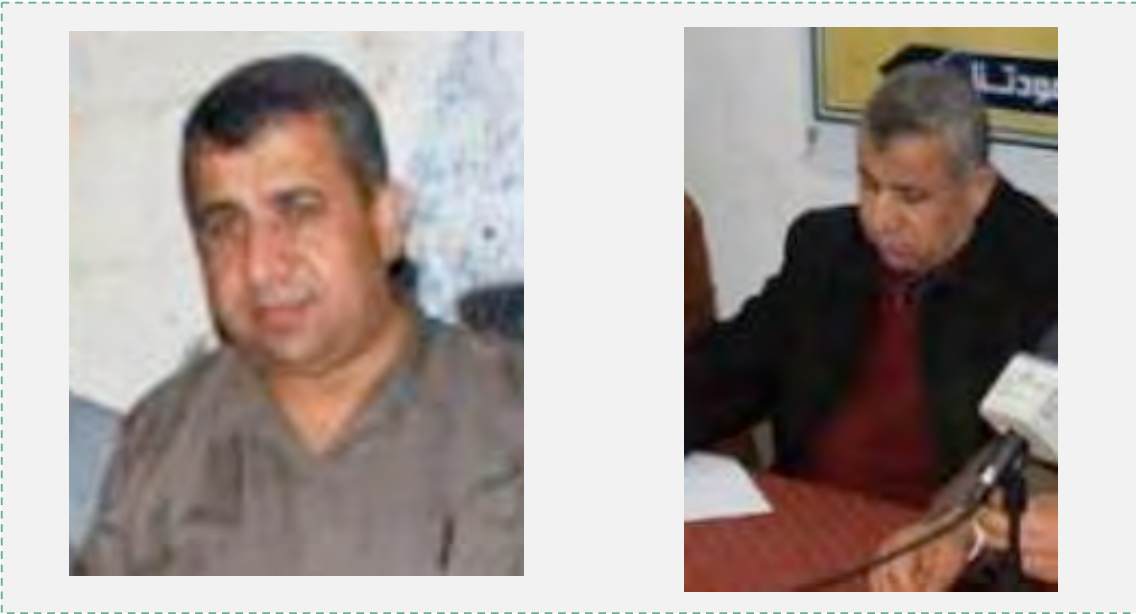
התפטרות סהיל אלהנדי- ומה הלאה?

1. סהיל אלהנדי, יו"ר התאחדות עובדי אונר"א ומנהל בית ספר יסודי של אונר"א בעזה, הודיע ב-22 באפריל 2017 על סיום עבודתו בסוכנות ויציאתו לפרישה מוקדמת. כריס גינס דובר אונר"א הודיע גם הוא, כי סהיל אלהנדי אינו מועסק יותר ע"י הסוכנות. אלהנדי נאלץ להתפטר בעקבות התהודה התקשורתית והפוליטית שקיבלה בחירתו ללשכה המדינית החדשה של חמאס ברצועה, בניגוד לעמדת אונר"א המתנגדת להשתייכות עובדיה לחמאס או לארגונים אחרים. בשלב זה לא ברור לנו האם אלהנדי התפטר רק מתפקידו כיו"ר התאחדות עובדי אונר"א או גם מתפקידו כמנהל בית ספר יסודי של אונר"א.

2. התפטרות סהיל אלהנדי הינה להערכתנו פרי פשרה שהושגה בין חמאס (המתנגדת בתוקף לפיטורי עובדי אונר"א המשתייכים אליה) לבין אונר"א. במסגרת פשרה זאת הוצגה התפטרות אלהנדי כמי שסיים את עבודתו מרצונו, המונח פיטורין לא הוזכר בהודעת אונר"א, ונשמרו זכויותיו הסוציאליות של אלהנדי. פשרה זאת הביאה לסיומה של מחלוקת "נקודתית", שעמדה על הפרק במשך כחודשיים בין חמאס לאונר"א. אולם היא לא שמה קץ לחילוקי דעות עקרוניים, שעלו מחדש לאחרונה, ועדיין לא נמצא להם פתרון:

א. סוגיית העסקת פעילי חמאס ע"י אונר"א:

1) מלבד סהיל אלהנדי נבחר ללשכה המדינית החדשה של חמאס המהנדס מחמד אלג'מאצי, מנהל מחלקת ההנדסה של אונר"א במחנות הפליטים במרכז הרצועה. אונר"א נאלצה להתמודד עם בעיית אלהנדי, שקיבלה תהודה תקשורתית ופוליטית רבה יותר, אך לא ידוע לנו, שהיא ניסתה להביא להפסקת עבודתו של אלג'מאצי (מהבחינה העקרונית אין הבדל בין השניים, הממלאים תפקידים בכירים בחמאס ובאונר"א).

פעיל חמאס נוסף שנבחר ללשכה המדינית החדשה ברצועה: המהנדס מחמד אלג'מאצי מנהל מחלקת ההנדסה של אונר"א במחנות הפליטים במרכז הרצועה (ח'בר פרס), 21 בינואר 2017, אתר סיעת חמאס במועצה המחוקקת, 20 במאי 2010.

2) מלבד אלהנדי ואלג'מאצי, חברי הלשכה המדינית, מצויים גם פעילים/תומכים רבים של חמאס בקרב "דרגי העבודה" של אונר"א ברצועה, הכוללים מורים ומנהלי בתי ספר. "דרגי העבודה" הללו מאוגדים במסגרת התאחדות עובדי אונר"א הנשלטת ע"י חמאס, שרבים מחבריה הינם פעילים/תומכים בחמאס. באפריל 2009 איים ראש סוכנות אונר"א ברצועה ג'ון גינג בפיטורי עובדי אונר"א המשתייכים לחמאס בעקבות ניצחון חמאס בבחירות להתאחדות עובדי אונר"א. אולם חמאס התנגדה לכך בתוקף, הפעילה לחצים על אונר"א, ובסופו של דבר הצליחה לשמר שליטה בקרב עובדי אונר"א עד עצם היום הזה.

ב. קשייה של אונר"א לבצע שינויים בתכני הלימוד בבתי הספר, שהיא מפעילה:

1) לאחרונה תקפה חמאס בחריפות את אונר"א בשל כוונתה לבצע שינויים בתכני הלימוד של הכיתות הנמוכות בבתי הספר היסודיים ברצועה שהיא מפעילה¹. ספרי הלימוד של הרשות הפלסטינית הנלמדים ברצועה, גם במוסדות החינוך של אונר"א, מטמיעים בקרב התלמידים אידאולוגיה של שנאה לישראל, מאבק נגדה, אי-השלמה עם קיומה ועמידה על "זכות השיבה" של הפליטים הפלסטינים.

¹ ראו פרסום מרכז המידע מה-2 באפריל 2017: "חמאס תוקפת בחריפות את אונר"א בשל כוונתה להכניס שינויים בתכני הלימוד בבתי הספר הפלסטינים שהיא מפעילה".

2) אונר"א ניסתה לאחרונה (ולא בפעם הראשונה), לשנות מצב עניינים זה אולם היא נתקלה **בהתנגדות נחרצת מצידה של חמאס**. להערכתנו יכולתה של אונר"א לשנות באופן מהותי את תכני השנאה הנלמדים בבתי הספר שלה **מוגבלת ביותר** בשל כמה סיבות: חמאס הינה הריבון ברצועה ובידו השליטה גם על מערכת החינוך; הרשות הפלסטינית מתנגדת לשינויים בספרי הלימוד הפלסטינים; החינוך הלא פורמאלי בבתי הספר ברצועה, גם באלו של אונר"א, נתון לרוב בידי מנהלים ומורים תומכי חמאס.

3. סיכום המידע על התפטרותו של סהיל אלהנדי והרקע לה ראו נספח.

התפטרותו של סהיל אלהנדי

ההודעות על ההתפטרות

1. **סהיל אלהנדי**, יו"ר התאחדות עובדי אונר"א ברצועה², הודיע לאתר דניא אלטון **על התפטרותו מאונר"א** (דניא אלטון, 22 באפריל 2017). בראיון לסוכנות הידיעות סמא ציין אלהנדי, כי הוא הועבר **לפרישה מוקדמת** (סמא ניז, 22 באפריל 2017). אתר המזוהה עם חמאס דיווח, כי **אונר"א הציעה לאלהנדי לבחור בין שתי אפשרויות: להתפטר מתפקידו ובכך לשמור על הזכויות המגיעות לו כעובד באונר"א; או להיות מודח מתפקידו** (פאלאינפו, 22 באפריל 2017). לדברי **יוסף חמדונה**, מזכיר התאחדות עובדי אונר"א ברצועה, "אלהנדי העדיף את האינטרסים של הפליטים ברצועת עזה, ולפיכך הוא עזב את מקומו והחליט להתפטר מתפקידו ולשרת את בני עמו במקום אחר" (דניא אלטון, 22 באפריל 2017).

2. **כריס גינס, דובר אונר"א**, הודיע גם הוא ב-22 באפריל 2017 כי "סהיל אלהנדי אינו מועסק יותר ע"י אונר"א. הוא סרב לומר האם אלהנדי התפטר או פוטר בנימוק שאונר"א אינה נוהגת לדון בתנאי הפרישה של עובדיה (AP, 22 באפריל 2017).

3. ב-23 באפריל 2017 פרסמה התאחדות עובדי אונר"א ברצועה הודעה מטעמה, שכותרתה: "הודעה אודות המחויבות והנאמנות. הדוקטור סהיל אלהנדי... 27 שנים של נתינה והעקרונות נשארים...". עיקרי ההודעה:

א. **מתיחת ביקורת על הנהלת אונר"א**, שלדברי ההודעה פוגעת בנציגי העובדים ומתנכרת לזכויות עובדיה. אולם למרות זאת, נאמר בהודעה, התאחדות עובדי אונר"א אינה נשברת, ממשיכה להיות חזקה, ופועלת ללא פחד.

ב. **דברי שבח להישגיו של סהיל אלהנדי**, ולהקרבתו למען מאבק העובדים. בין הישגיו בשנה האחרונה: "הקטנת מספר התלמידים בכיתה מ-50 כפי שדרשה סוכנות אונר"א ל-39 תלמידים; קליטת 400 מורים חדשים בתחילת שנת הלימודים, **התנגדותו להכללת נושא השואה בספרי הלימוד**³, **עמידתו נגד מחיקת "מפת פלסטין" מספרי הלימוד**⁴, מאבקו נגד "מחיקת הזהות הלאומית" בספרי הלימוד⁵, שיפור תנאי העסקתם של המורים, ועוד.

² שמה הרשמי של ההתאחדות: "התאחדות הפקידים הערביים".

³ ב-17 בפברואר 2017 פרסמה הועדה לענייני פליטים בממשל חמאס הודעה לפיה היא לא תאפשר לאונר"א ללמד על השואה בבתי הספר שלה ברצועת עזה. על פי ההודעה התוכנית ללמדה על השואה הינה "מבישה ולא מתקבלת על הדעת, באמצעותה היא (אונר"א) מתכוונת להרעיל את דעתם של ילדינו" (צפא, 17 בפברואר 2017).

⁴ המדובר במפות פלסטין, שבהן אין זכר לקיומה של ישראל, ובמקרים רבים גם של ערים וישובים ישראלים. חמאס משתמשת במפות "פלסטין הגדולה" כאמצעי להטמעת מסריה בקרב התלמידים והציבור וסביר, כי היא תתנגד בתוקף לכל ניסיון להוציאן מספר הלימוד.

⁵ הכוונה למאבק שניהלה לאחרונה חמאס בשל התנגדותה לכוונת אונר"א לבצע שינויים בתכני הלימודים של הכיתות הנמוכות בבתי הספר של אונר"א ברצועה. שינויים אלו הוצגו ע"י חמאס כניסיון למחיקת הזהות הלאומית הפלסטינית. בעקבות זאת יזמה חמאס מחאות נגד אונר"א בהן השתתף גם סהיל אלהנדי.

ג. **רמז להמשך דרכו של אלהנדי בשורות החמאס?** בהודעה נאמר כי אלהנדי "העדיף לעבור למקום אחר כדי לשרת את בני עמו. כך הוא יוכל להשמיע את מילת האמת ולעמוד מעל במות הכוח (כך במקור) כדי לחזק את מקום בני עמו" (רמז לפעילותו הצפויה של אלהנדי בלשכה המדינית של חמאס ברצועה).

4. בשלב זה לא ברור לנו האם התפטרותו של סהיל אלהנדי הינה אך ורק מתפקידו כיו"ר התאחדות עובדי אונר"א ברצועה או גם מתפקידו כמנהל בית ספר יסודי לבנים של אונר"א. מהודעת דובר אונר"א, כי אלהנדי אינו מועסק יותר ע"י אונר"א עשוי להשתמע כי המדובר גם בסיום עבודתו כמנהל בית ספר אולם הדבר לא נאמר במפורש. **יוסף חמדונה**, מזכיר עובדי אונר"א ברצועה, מסר כי במקומו של סהיל אלהנדי (במשתמע, כיו"ר התאחדות עובדי אונר"א) נבחר לשמש **אמיר אלמסחאל**, איש סקטור השירותים באונר"א (פאלאינפו, 22 באפריל 2017). מנגד, לא ידוע לנו על בחירת מחליף לאלהנדי בתפקידו כמנהל בית ספר יסודי של אונר"א.

סהיל אלהנדי (שני מימין) בצילום עם אמיר אלמסחאל מחליפו בתפקיד כיו"ר התאחדות עובדי אונר"א (שלישי מימין) (דף הפייסבוק של התאחדות עובדי אונר"א ברצועה, 23 באפריל 2017).

5. **אמיר אברהמים עבד אלרחמן אלמסחאל**, יליד עזה, 1963, הינו בן למשפחת פליטים מהכפר אלג'ורה (תל אשקלון). אלמסחאל הינו בוגר תואר ראשון ושני בראיית חשבון באוניברסיטה האסלאמית בעזה. הוא הצטרף לאונר"א ב-1994, עבד כרואה חשבון במחלקת הכספים של אונר"א בעזה, ובשנת 2003 נבחר כחבר בהתאחדות עובדי אונר"א ברצועה. בין השנים 2001 ל-2011 הוא שימש **כראש סקטור השירותים הציבוריים בהתאחדות עובדי אונר"א ברצועה** (אתר התאחדות עובדי אונר"א ברצועה, 10 באוקטובר 2010). נראה לנו כי המדובר באדם בעל רקורד מקצועי, ללא אופי פוליטי מובהק, כפי שהיה סהיל אלהנדי. עם זאת ניתן להניח כי חמאס תפעל מאחורי הקלעים כדי לשמר שליטתה בתאחדות עובדי אונר"א ולהפעילם בעת הצורך לשם קידום האינטרסים שלה.

אמיר אלמסחאל, היו"ר החדש של התאחדות עובדי אונר"א ברצועה (ערוץ אלאקצא, 16 במאי 2011).

הרקע להתפטרות סהיל אלהנדי

6. סהיל אלהנדי נאלץ להתפטר בעקבות החשיפה התקשורתית והמחאות הפוליטיות, שהתעוררו לאחר שנודע כי הוא נבחר כחבר בלשכה המדינית החדשה של חמאס ברצועה. להלן השתלשלות העניינים, שהובילה להתפטרותו מאונר"א:

א. סהיל אלהנדי שימש כיו"ר התאחדות עובדי אונר"א ברצועה, גוף הנתון לשליטת חמאס, בנוסף להיותו מנהל בית ספר יסודי של אונר"א. באמצע פברואר 2017 הופיע בתקשורת הפלסטינית שמו של אלהנדי כאחד מחברי הלשכה המדינית החדשה של חמאס. פרסומים ישראלים הצביעו על כך שאלהנדי הינו גם עובד בכיר באונר"א.

ב. החשיפה הפומבית של אלהנדי כבעל "כובע כפול", בכיר חמאס ובעל תפקיד בכיר באונר"א, יצרה קושי בהתנהלותו של אלהנדי מול אונר"א. שכן בעבר הביעה הסוכנות את התנגדותה להשתייכות עובדיה לחמאס או לארגונים אחרים, הגם שנמנעה מלאכוף עמדתה זאת על עובדיה. בניסיון למזער את הנזק יצא אלהנדי בשורה של הצהרות, בהן הכחיש בתוקף כי הוא נבחר כחבר בלשכה המדינית של חמאס, ואף איים להגיש תביעה משפטית נגד הגורמים, שדיווחו על בחירתו.⁶

ג. התגובה הראשונית של אונר"א לבחירת אלהנדי (23 בפברואר 2017) הייתה, שתוצאות בדיקה פנימית שערכה לא הצביעו על כך, שהטענות שהועלו נגד אלהנדי נכונות. אולם בהמשך הודיע כריס גינס, דובר אונר"א כי הוחלט להשעות את אלהנדי מתפקידו. הדובר מסר, כי בעקבות חקירה פנימית עצמאית שערכה הסוכנות, אשר במהלכה הוצג בפניה "מידע מוצק" (substantial information) מכמה מקורות, החליטה אונר"א להחליט ב-26 בפברואר 2017 על להשהות אלהנדי עד לסיום החקירה.

⁶ ראו פרסום מרכז המידע מה-23 בפברואר 2017 "סהיל אלהנדי, יו"ר התאחדות הפקידים עובדי אונר"א ברצועה ומנהל בית ספר יסודי, נבחר לכהן בלשכה המדינית החדשה של חמאס ברצועה".

7. במהלך החודשיים, שחלפו מאז הודעת אונר"א, ועד להודעת אלהנדי על התפטרותו, **השתתף סהיל אלהנדי בפעולות מחאה "עממיות", שיזמה חמאס נגד אונר"א** בשל כוונתה לבצע שינויים בתכני הלימוד של הכיתות הנמוכות בבתי הספר ברצועה שהיא מפעילה. למחאות הללו התווספה קריאות של מפגינים להחזיר לתפקידו את סהיל אלהנדי.

8. להערכתנו, בחודשיים שבהם הושעה אלהנדי מתפקידו, **התנהלה מאחורי הקלעים הידברות בין חמאס לאונר"א. חמאס שללה בפומבי מכל וכל את זכותה של אונר"א לפטר עובדים המשתייכים אליה בטענה "שזוהי זכותו של כל פלסטיני עובד אונר"א לעסוק בפוליטיקה"**⁷. אונר"א, מאידך, התקשתה להמשיך ולהעסיק את אלהנדי לנוכח החשיפה התקשורתית שפרשה זאת זכתה, אשר ככל הנראה גררה לחצים פוליטיים עליה. נראה לנו, כי **המוצא שגובש בסופו בין אונר"א לחמאס היה התפטרות אלהנדי "מרצונו" (תוך שמירה על כבודו והימנעות מפיטוריו) ושמירה על הזכויות הסוציאליות המגיעות לו כעובד אונר"א.**

⁷ ראו פרסום מרכז המידע מה-2 באפריל 2017: "חמאס תוקפת בחריפות את אונר"א בשל כוונתה להכניס שינויים בתכני הלימוד בבתי הספר היסודיים, שהיא מפעילה".